

REFERAT Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget 2022-2025 d. 08-06-2022

Mødedato Onsdag d. 08. juni 2022 kl. 16:30

Mødested Mødelokale 1, Sundhedscentret, Nykøbing

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Besøg på Sundhedscentret og temaorientering om Sundhedsfremme og forebyggelse.....	5
Udmøntning af sundhedspolitikken 2021-2025 "Sammen om sundhed – Odsherred i bevægelse" i å	7
Budgetopfølgning pr. 30. april 2022, Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget.....	10
Forslag til analyse af samlede kapacitetsbehov i Omsorg og Sundhed.....	14
Orientering om påtænkt tværgående, strategisk indsats vedr. tiltrækning, fastholdelse og rekrutterin	16
Opgaveoverdragelse mellem region og kommuner.....	19
Genoptaget - Godkendelse af Tilsynsstrategi 2022 for ydelser efter Servicelovens §83 og §83a.....	21
Styrket indsats for pårørende I Odsherred Kommune.....	24
Meddelelser til og fra formanden.....	28
Meddelelser fra administrationen.....	29
Nyt fra medlemmernes deltagelse i råd, nævn og bestyrelser.....	30
Årshjul.....	31
Underskriftsside.....	32

Punkt 71: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-P35-21-50854

Kompetence

Social-, Ældre og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget godkender dagsordenen.

Sagens opståen

Sagsfremstilling

Faste indkaldelser:

Centerchef for Omsorg og Sundhed Rikke Kragh Iversen

Centerchef for Social- og Arbejdsmarked Andreas Hegnsvad

Øvrige indkaldelser:

Punkt 72: Afdelingsleder af Sundhed Helle Oldrup Jensen samt Chefkonsulent Sara Knabe Sørensen deltager under dette punkt.

Punkt 73: Afdelingsleder af Sundhed Helle Oldrup Jensen samt Chefkonsulent Sara Knabe Sørensen deltager under dette punkt.

Punkt 74: Afdelingsleder af administrationen Anne-Marie Skipper deltager under dette punkt.

Punkt 75: Chefkonsulent Pernille Holst deltager under dette punkt.

Lovgrundlag

Økonomiske konsekvenser

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Udtalelser og høring

Administrativ indstilling

Centerchefen for Omsorg og Sundhed indstiller til Social-, Ældre og Psykiatriudvalget, at:

- udvalget godkender dagsordenen.

Beslutning

Mødets varighed var forlænget til kl. 21.00.

Formanden foreslog, at tillægsdagsordenen blev behandlet i forlængelse af punkt 74. Forslaget blev godkendt.

Formanden orienterede om, at konsulenterne fra Komponent ikke deltager under punkt 75, men at punktet alligevel behandles.

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 72: Besøg på Sundhedscentret og temaorientering om Sundhedsfremme og forebyggelse

29.00.00-G01-22-1

Kompetence

Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Social-, Ældre og Psykiatriudvalget orienteres om Sundhedscentret i Nykøbing Sj., præsenteres for husets funktioner og tilbud til borgerne, samt grundlaget for arbejdet med borgernes sundhed og trivsel.

Sagens opståen

Social-, Ældre og Psykiatriudvalget besøger Sundhedscentret i Nykøbing Sj. og få introduktion til sundhedsområdet inkl. En temaorientering om vilkårene for det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde.

Odsherred Kommunes Sundhedscenter er beliggende på Sygehusvej 5 i Nykøbing Sjælland, det tidligere sygehus i byen, som blev nedlagt i 2007 og derefter indrettet som Sundhedscenter.

Huset rummer i dag både regionale funktioner (skadeklinik, røntgenafdeling, klinisk biokemisk afdeling og jordemoderklinik), private funktioner (lægeklinikker, psykolog, kiropraktorer) og kommunale funktioner, herunder rusmiddelindsatsen, hjerneskadeindsatsen, livsstilstilbud, forebyggende funktioner, genoptræning etc.

Udmøntningen af de forskellige tilbud i sundhedscentret sker dels i udekørende funktioner og dels i husets kontor-, møde- og træningslokaler. Ud over lokalerne i Sundhedscentret har træningsteamet satellitfunktion på Sundhedshuset i Fårevejle.

Kommunen har et stort fokus på frivillighedsområdet, hvorfor der i Sundhedscenteret er brugsret til lokaler samt kommunal sparring i forhold til frivillige foreninger, som patientforeninger, selvhjælpsgrupper, Mænds mødested og lignende.

Det sundhedsfaglige personale i afdelingen løser overordnet opgaver inden for sundhedsfremme, forebyggelse og behandling i forhold til Sundheds- og Serviceloven, og fokus er både på borgernes fysiske, psykiske og social sundhed og livskvalitet. Arbejdet med at højne folkesundheden ”på tværs” er centralt for en række indsatser i sundhedscentret. Fx arbejdes der med hvordan sundhedspolitikken kan omsættes fra papir til konkrete indsatser, der gør en forskel for både borgernes og medarbejdernes sundhed og trivsel på tværs af organisationen. Og der arbejdes med partnerskaber, tværkommunale indsatser, sundhedsdata, fundraising med mere.

I tilknytning til Sundhedscentret i Nykøbing findes en 9.500 m² stor sundhedspark, der danner rammen for træningsaktiviteter og styrkelse af den mentale sundhed. Sundhedscentret rummer desuden en velbesøgt café.

Sagsfremstilling

Social-, Ældre og Psykiatriudvalget får en rundvisning på Sundhedscentret Nykøbing Sj., hvor udvalget vil blive vist rundt i huset af afdelingsleder for Sundhed, Genoptræning og Sundhedshuse Helle Oldrup Jensen.

Efter rundturen vil udvalget få en kort introduktion til sundhedsrådets opgaver, til samarbejdet med de patientforeninger, som benytter huset, og en temaorientering om kommunens sundhedsfremmende og forebyggende arbejde.

Lovgrundlag

Sundhedsafdelingen varetager både opgaver jævnfør sundhedsloven og serviceloven.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Sundhedsafdelingen stiller ledere og medarbejdere til rådighed, der ser frem til at møde udvalget på deres rundtur i Sundhedscentret.

Udtalelser og høring

Administrativ indstilling

Centerchefen for Omsorg og Sundhed indstiller til Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, at:

- Tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Helle Oldrup Jensen viste udvalget rundt på Sundhedscentret.

Sara Knabe Sørensen deltog ikke under punktet.

Punkt 73: Udmøntning af sundhedspolitikken 2021-2025 "Sammen om sundhed – Odsherred i bevægelse" i årene 2022 og 2023.

29.00.00-P22-19-2

Kompetence

Byrådet via Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Udvalget drøfter indholdet i sundhedspolitikken Handleplan 2022-2023, der skal godkendes i Byrådet den 6. september 2022.

Sagens opståen

På en række parametre ser vi desværre, at sundheden og trivslen blandt borgerne i Odsherred ligger lavere end landsgennemsnittet. Det har stor betydning både for den enkeltes trivsel, helbred og livskvalitet, men også for kommunen økonomi. På den baggrund er der udarbejdet en ambitiøs sundhedspolitik, som sætter retning for arbejdet med at højne borgernes og medarbejdernes sundhed og trivsel de kommende år.

Den 23. marts 2021 blev sundhedspolitikken "[Sammen om sundhed – Odsherred i bevægelse](#)" 2021-2025 godkendt i Byrådet (pkt. 44). Sundhedspolitikken skal helt overordnet være med til at styrke sundheden for medarbejderne og alle borgere - i alle livets faser, i Odsherred Kommune. Både fysisk, psykisk og socialt. Den er bygget op om fem målsætninger: "Vi vil bygge på det, der virker", "Vi vil skabe gode og sunde rammer", "Vi vil løfte sundheden på tværs", "Vi vil skabe mere lighed i sundhed" og "Vi vil skabe sunde lokalområder og fællesskaber".

Som det fremgår af sundhedspolitikken, skal der hvert år udarbejdes en plan for, hvordan den helt konkret skal udmøntes den/de pågældende år. Aktuelt pågår en proces med at udarbejde sundhedspolitikken Handleplan 2022-2023: "Planen for Odsherred i bevægelse".

Den proces indledtes med en Temadrøftelse i Byrådet den 26. april 2022, hvor Byrådet blev præsenteret for de nyeste data fra Den Nationale Sundhedsprofilundersøgelse 2021 ved Region Sjælland. Samt for bud på, hvad der skal til for at kommuner lykkes med at implementere sundhedspolitikker ved Center for Forebyggelse i Praksis (KL).

Dialogerne om indholdet i handleplanen fortsættes nu i de enkelte fagudvalg. Her vil fokus vil være på, hvordan de enkelte udvalg ønsker at bidrage til at skabe et sundere Odsherred, og dermed løfte ambitionerne i sundhedspolitikken.

Sagsfremstilling

Borgernes sundhed påvirkes af levevilkår og dermed af en lang række politiske beslutninger, og det at skabe sunde rammer omkring borgernes liv er et ansvar, der påhviler hele Kommunalbestyrelsen og dermed alle de politiske udvalg (jf. sundhedslovens §119).

Alle borgere er på forskellige tidspunkter af deres liv i kontakt med kommunen – fx i sundhedsplejen, dagtilbud, skoler, jobcentre og i ældreplejen. Og alle borgere færdes i byrummet, i naturen, og lever deres liv i vores fælles samfund. Kommunerne har derfor nogle helt særlige muligheder for at skabe gode og sunde rammer, og arbejde med sundhedsfremme- og forebyggelse i den brede – og helt nære – kontakt til borgerne på forskelligvis (KL.dk).

Eksempelvis kan kommunen i byplanlægningen iværksætte boligsociale indsatser, der skaber sundhedsfremmende lokalsamfund i udsatte boligområder, og dermed fremmer lige adgang til en sund hverdag. Kommunen kan skabe udendørsarealer, der inviterer til leg og bevægelse i naturen, der både kan styrke borgernes mentale og fysiske sundhed. Kommunen kan vælge at lave fx kost-, tobaks-, og alkoholstrategier for at sikre et fælles ambitionsniveau og en bedre sundhed. Som et sidste eksempel har forskning vist, at kunst og kultur kan have en sundhedsfremmende effekt på en lang række områder, fx på vores mentale sundhed og livsglæde, og at samværet omkring kulturoplevelser kan hjælpe mennesker med lidelser som fx stress, demens og kroniske smerter.

I dag har næste en tredjedel af den voksne danske befolkning én eller flere kroniske sygdomme, og der er udsigt til, at endnu flere danskere i fremtiden vil leve mange år med sygdom og med gener som følge af sygdom. Det kalder på en systematisk, tværgående indsats og forebyggelse. En lang række kroniske sygdomme kan enten undgås, eller følgevirkningerne heraf kan reduceres, ved øget fokus på forebyggelse og sundhedsfremme.

Mental sundhed som et fælles, tværgående tema.

Sundhedsprofilen 2021 viser, at danskernes mistrivsel er steget markant gennem de sidste fire år. Flere af Odsherred kommunes borgere scorer lavt på den mentale helbredsskala (16%), er uønsket alene (9%), har høj score på stressskalaen (28,5%), søvnproblemer (16,5%) og markant færre er tilfredse med livet (75,1%) end i 2013 (84,3%).

Særligt de unge i regionen og i Odsherred i alderen 16-24 år føler sig stresset (43%). Kun 59,8% er tilfredse med livet, og op mod hver femte har en psykisk lidelse (kort eller langvarig), depression eller angstlidelse.

Borgere med langvarig dårlig mental sundhed har en højere risiko for udvikling af sygdom (specielt hjerte-kar-sygdom, depression og angst) og for at dø tidligere end borgere med høj grad af mental sundhed. Samtidig har denne gruppe borgere også øget brug af sundhedsydelser, lavere uddannelsesniveau og svagere tilknytning til arbejdsmarkedet. Yderligere så er der sammenhænge mellem den mentale sundhed og overvægt, forbrug af rygning, alkohol og stoffer. Dårlig mental sundhed indtræffer oftest tidsmæssigt før helbredsmæssige og sociale udfordringer (Sundhedsstyrelsen 2017).

Langvarig dårlig mental sundhed har altså både samfundsøkonomiske konsekvenser, og konsekvenser for den enkelte borgers sundhed og muligheder for at leve et godt liv.

Blandt de beskyttende faktorer for god, mental sundhed er både forhold hos det enkelte menneske, forhold i vores nærmeste netværk og fællesskaber, og endelig strukturelle eller samfundsmæssige forhold. Fx god fysisk sundhed, god nattesøvn, deltagelse i positive fællesskaber, positive erfaringer med uddannelse og arbejdsliv, trygge omgivelser, et støttende og trygt uddannelses- og arbejdsmiljø og gode boligforhold (sst.dk).

Det foreslås, at mental sundhed bliver et fælles, tværgående tema i den nye handleplan for sundhedspolitikens udmøntning, og at det enkelte udvalg forholder sig til, hvorledes det kan bidrage til at fremme den mentale sundhed blandt borgerne i Odsherred.

Proces i udvalgene

Når sundhedspolitikken skal ”ud at leve” gælder det i alle kroge af kommunens organisation, hvor de enkelte fagcentre er ansvarlige for udmøntningen af den. Her har Center for Omsorg og Sundhed, Sundhedsafdelingen, et særligt ansvar, ligesom Trivsels-, Sundheds-, og Forebyggelsesudvalget.

Sundhedsafdelingen har til opgave at varetage den overordnede koordinering, og deltager derfor på alle udvalgsmøder i juni. Disse afvikles som følger:

Først præsenteres udvalget for en kort opsamling på Teamdrøftelsen i Byrådet. Herefter for en kort oversigt over de aktuelle indsatser, der er i gang på området – og som bidrager til at udmønte sundhedspolitikken. Til sidst præsenteres udvalget for forslag til konkrete indsatser, der kan indgå i Handleplanen for år 2022-2023 – som optakt til en fælles drøftelse af disse.

Inputs fra de enkelte udvalg udformes til en endelig handleplan, der skal godkendes af Byrådet til september.

Lovgrundlag

Det er kommunens ansvar at skabe sunde rammer for borgerne og at etablere fore- byggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne (jf. Sundhedsloven § 119).

Det er tillige kommunens ansvar at bidrage til at sikre børn og unge en sund opvækst, og skabe gode forudsætninger for en sund voksentilværelse (jf. Sundhedsloven § 120).

Da sundhed er et tværgående emne der handler om borgernes liv, i alle faser og mange arenaer, vil øvrige lovgrundlag kunne være i spil i udmøntningen af sundhedspolitikken.

Økonomiske konsekvenser

En koordineret indsats med fokus på den enkeltes mulighed for at leve sundere og trives bedre vil ikke alene bringe menneskelige gevinster, men også udløse milliardbesparelser for samfundet. Det vil betyde, at færre end forventet får behov for pleje og behandling eller træder ud af arbejdsmarkedet på grund af sygdom (regioner.dk).

Studier fra Statens institut for folkesundhed viser, at for hver dansker, der havde blomstrende mental sundhed i 2016, var der året efter en besparelse på 5.145 kroner i sundhedsudgifter og 2.228 kroner i sygedagpenge – hvis man sammenligner med de udgifter, som danskere, der ikke havde blomstrende mental sundhed, kostede samfundet i det pågældende år.

Så et stærkt fokus på at fremme den mentale sundhed, især for børn og unge, er derfor både en investering i børn og unge trivsel, og på både kort og lang sigt forebyggelse af helbredsmæssige og sociale udfald.

Derfor vil der blive fremsat et budgetforslag om at fremme mental sundhed, særligt for børn og unge. Der vil der desuden blive arbejdet med at søge fond midler.

Vedrørende fond midler skal der gøres opmærksom på, at det kræver administrative ressourcer at søge fondsmidler, og at der ofte er behov for kommunal medfinansiering når fonde donerer midler.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Sundhedspolitikken skal bidrage til at højne sundhedstilstanden i Odsherred Kommune, og sætte retning for arbejdet med sundhed på tværs af alle centre og politiske udvalg i kommunen.

Udtalelser og høring

Sundhedspolitikken har været i høring i perioden den 14. januar-15. februar 2021. Alle høringssvar er offentliggjort på Odsherred Kommunes hjemmeside.

Administrativ indstilling

Centerchefen for Omsorg og Sundhed indstiller Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, at:

- indholdet i sundhedspolitikken Handleplan 2022-2023 drøftes.

Beslutning

Helle Oldrup Jensen gennemgik handleplanen.

Sara Knabe Sørensen deltog ikke under punktet.

Udvalget drøftede elementerne i handleplanen. Udvalget besluttede, at der skal arbejdes videre med samtlige indsatser og udvalget ønsker, at der skal rettes et særligt fokus på 'Mental Sundhed'.

Bilag

Layout version af Sundhedspolitik 2021-2025 - Odsherred Kommune - Udkast til Byrådet (306-2021-63373)

2021_Plan for Odsherred i bevægelse

Oplæg om handleplanen for sundhedspolitikken 2022-2023_Juni 2022

Punkt 74: Budgetopfølgning pr. 30. april 2022, Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget

00.30.14-G01-22-2

Kompetence

Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Godkende budgetopfølgning pr. 30. april og dermed forventningen til regnskabsresultat 2022 på udvalgets område, indstille reduktionsforslag på 9 mio. kr., indstille bevillingsmæssig ændring og tage opfølgning på budgetaftale til efterretning.

Sagens opståen

Byrådet har besluttet, at der udarbejdes budgetopfølgninger til politisk behandling med udgangspunkt i forbrugstal pr. 28. februar, pr. 30. april og pr. 31. august.

Sagsfremstilling

I sagen præciseres de overordnede resultatet af budgetopfølgningen på udvalgets område. I opfølgningen er der taget stilling til forventningen til regnskabsresultatet for 2022 på de nuværende kendte forudsætninger og de enkelte budgetansvarlige har indmeldt deres forventninger til, om de givne bevillinger overholdes.

Resultat af budgetopfølgningen på Social-, Ældre og Psykiatriudvalgets område:

Drift:

Der forventes et samlet merforbrug på 16 mio. kr. I resultatet indgår budgettilførslen på 26 mio. kr. på udvalgets område.

Ekskl. de 26 mio. kr. udgør merforbruget 42 mio. kr., der fordeler sig med et merforbrug på 24,4 mio. kr. på Center for Omsorg og Sundhed og på 17,6 mio. kr. og på Social- og Psykiatri.

Center for Sundhed og Omsorg:

Der forventes et merforbrug på 24,4 mio. kr., herunder udgifter der kan relateres til COVID-19.

Merforbruget kan i det væsentligste henføres til:

- Hjemme- og Sygeplejen, øget aktivitet samt højt sygefravær med øget vikarforbrug til følge. Der forventes et merforbrug på 16,8 mio.kr., hvoraf 4,8 mio. kr. er Covid-relaterede udgifter.
- Plejecentre, Madservice og Demensområdet, hvor der forventes et merforbrug på 3,9 mio. kr. primært forårsaget af øget sygefravær med øget vikarforbrug til følge. De Covid-relaterede udgifter udgør 0,8 mio. kr.
- Myndighed, Puljer og Administration, hvor der forventes et merforbrug på 2,5 mio. kr., heraf et merforbrug på 2,2 mio. kr. på mellemkommunale afregninger. Covid-relaterede udgifter udgør 1,6 mio. kr.
- Sundhed – Tandpleje, hvor der, grundet øget omkostninger til rammeaftalen til specialtandplejen, forventes et merforbrug på 0,5 mio. kr.
- Visitation og hjælpemidler, der forventes et merforbrug på 0,8 mio.kr.

Center for Social og Arbejdsmarked:

Der forventes et samlet merforbrug på 17,6 mio. kr.

På Rusmiddelområdet forventes et merforbrug 0,8 mio. kr., som primært skyldes stigende udgifter til lægeydelser, blodprøver og medicin, samt et overført merforbrug fra 2021 på 0,1 mio. kr.

På de øvrige Egne tilbud udgør det forventede merforbrug på 5,0 mio. kr. Det er genopretningen af situationen på Siriusparken, der er den væsentligste forklaring på merforbruget. Siriusparken har i en længere periode været ramt af massive rekrutteringsproblemer, højt sygefravær og højt vikarforbrug. Socialtilsyn Øst har i en periode haft tilbuddet under skærpet tilsyn og udstedt 3 konkrete påbud om, at der skulle sikres mere fast personale, en højnelse af uddannelsesniveaue og et reduceret vikarforbrug. Det har ikke været muligt at efterkomme disse påbud indenfor den eksisterende budgetramme, og merforbruget skal ses i sammenhæng med den genopretningsindsats, der har gjort at påbuddene er ophævet og Siriusparken ikke længere er under skærpet tilsyn. Stigningen på 1,6 mio. kr. i forhold til sidste budgetopfølgning på egne tilbud skyldes primært det overførte merforbrug fra 2021.

Myndighedsområdet er fortsat præget af en tilgang af borgere med betydelige behov for støtte og forventer på nuværende tidspunkt et merforbrug på 11,8 mio. kr. Herunder forventes et merforbrug på midlertidige botilbud på 4,2 mio. kr., et merforbrug på 5,5 mio. kr. i længerevarende botilbudstyper samt et merforbrug på 4,0 mio. kr. på brugerstyret personlig assistance. I forhold til den seneste budgetopfølgning er myndighedsområdets forventede regnskab forbedret med ca. 0,8 mio. kr.

På anlæg forventes budgetoverholdelse på udvalgets område.

Bilag med forventet regnskabsresultat, bevillingsmæssige ændringer, opfølgning på anlæg samt opfølgning på "Budgetaftale 2022" er vedhæftet som bilag.

Direktørernes anbefaling:

Direktørerne foretager en månedlig budgetopfølgning og finder ved opgørelsen pr. 30. april 2022 anledning til at reagere. Det forventede merforbrug er øget i forhold til opfølgningen den 28. februar 2022 med 24,8 mio. kr. Udviklingen er mest markant på Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalgets område med 12,5 mio. kr. og på Social-, Ældre- og Psykiatriudvalgets område med 6,7 mio. kr. Samtidig vurderer administrationen, at det er vanskeligt at sikre budgetoverholdelse på sidstnævnte udvalgs område, som det blev vurderet muligt ved opfølgningen den 28. februar 2022, alene ved administrative dispositioner. Alle øvrige udvalg forventes at overholde det tildelte budget.

På den baggrund anbefaler direktørerne, at der gennemføres reduktioner for 28 mio. kr., fordelt på Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget med 6 mio. kr., Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget med 9 mio. kr., Økonomiudvalgets område med 10 mio. kr. og på de øvrige udvalg med 1 mio. kr. på hvert udvalg. Der foretages ikke budgetomplaceringer, og de 10 mio. kr. på Økonomiudvalgets område afsættes indtil videre i en pulje til budgetoverholdelse.

Hvis det viser sig at midtvejsreguleringen bliver mindre end de 40 mio. kr. vi har afsat – i reguleringen indgår bl.a. økonomisk kompensation til modtagelse af ukrainske flygtninge, corona og prisreguleringer – vil det påvirke udvalgenes budgetter positivt og der vil kunne tages stilling til udmøntningen af de reservede 10 mio. kr.

Økonomiudvalget har på møde den 24. maj indstillet Direktøernes anbefaling til godkendelse i Byrådet, hvorefter administrationen udarbejder forslag, der overstiger det udmeldte behov for reduktioner med mindst 50 % i Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget, Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget samt Økonomiudvalget og med mindst 100 % i øvrige udvalg til fagudvalgenes juni-møder. Reduktionerne implementeres fra 1. juli 2022.

Administrationens forslag til reduktioner vil blive præsenteret mødet i fagudvalget.

Lovgrundlag

Lov om kommunernes styrelse §40 og Byrådets godkendte principper for budgetopfølgninger.

Økonomiske konsekvenser

Der er indarbejdet forslag om en bevillingsmæssig ændring på udvalgets område fra 2022 på -1,8 mio. kr., der vedrører en budgetomplacering fra Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget til Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget.

De generelle stigninger der ses i priser for bl.a. el, varme (gas) mv. er ikke indregnet i det forventede resultat. Videre ses også stigninger på anlægsområdet, herunder til anlæg af veje og asfalt. Evt. kompensation til kommunerne afklares i forbindelse med Økonomiaftalen.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Udtalelser og høring

Administrativ indstilling

Centerchefen for Omsorg og Sundhed og Centerchefen for Social og Arbejdsmarked indstiller til Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, at:

- Godkende budgetopfølgning pr. 30. april 2022 på udvalgets område.
- Indstille reduktionsforslag på udvalgets område på 9 mio. kr. til godkendelse.
- Indstille bevillingsmæssig ændring på udvalgets område på -1,8 mio. kr. fra 2022 til godkendelse.
- Tage opfølgning på Budgetaftale 2022 til efterretning.

Beslutning

Godkendt.

Udvalget bad om, at der kommer en sag på dagsordenen på kommende møde, der redegør for de indsatser, der allerede er sat i gang i Odsherred for at nedbringe sygefraværet. Udvalget bad om en orientering om de tiltag, man har haft succes med i Lejre Kommune i forhold til nedbringelsen af sygefravær.

Bilag

SÆP Bilag budgetopfølgning 30-04-2022

Budgetaftale opdateret pr 30-04

Punkt 75: Forslag til analyse af samlede kapacitetsbehov i Omsorg og Sundhed

27.42.00-G01-22-932070

Kompetence

Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Godkende tilbud fra kommunernes fælles udviklingscenter, Komponent vedr. analyse af fremtidigt plejeboligkapacitetsbehov i Odsherred Kommune.

Sagens opståen

Det fremgår af den politiske konstitueringsaftale 2021 og Budgetaftalen for 2022, at der skal igangsættes en undersøgelse af plejehjemsområdet i Odsherred Kommune.

Sagsfremstilling

Social-, Ældre og Psykiatriudvalget havde den 6. april 2022 en temadrøftelse om kommunens nuværende plejeboligkapacitet og den forventede udvikling i årene fremover. Temadrøftelsen udsprang af den politiske konstitueringsaftale 2021 og Budgetaftalen 2022 om igangsættelse af en undersøgelse af plejehjemsområdet.

Administrationen præsenterede ved temadrøftelsen i april 2022 den nuværende plejeboligkapacitet i Odsherred Kommune - herunder den bygningsmæssige stand på kommunens plejecentre. Desuden skitserede administrationen dilemmaer og udfordringer i forbindelse med afdækning af det fremtidige kapacitetsbehov. Kapacitetsbehovet i Odsherred forventes ikke at stige proportionalt med demografiudviklingen på grund af faktorer, som sundt aldrig, ændret adfærdsmønstre i familier m.m..

Det fremgik af temadrøftelsen at der er derfor behov for en mere detaljeret afdækning af det fremtidige kapacitetsbehov baseret på tilgængelige data i kommunens omsorgssystem og omregningsmodeller for sundt aldrig. Der ønskes, at en analyse af kapacitetsbehovet på plejeboligområdet, som ligeledes belyser kommunens behov for midlertidige pladser samt involverer seniorer og ældre borgere i Odsherred, så fremtidens boligmasse tilpasses borgernes ønsker.

Administrationen har været i dialog med kommunernes fælles udviklingscenter, Komponent om bistand til et projekt bestående af tre del-elementer;

1. En samlet beskrivelse af tilbud og serviceniveau på ældreområdet - herunder plejeboliger, midlertidige pladser, forebyggende indsatser og øvrige tilbud til borgere i eget hjem m.v.
2. En anerkendt fremskrivningsmodel for befolkningsprognosen i Odsherred, hvor middelalder, sundhedstilstand og lokale socioøkonomiske faktorer er indarbejdet.
3. En solidt afsat for en strategi for Odsherred Kommunes fremtidige pleje af ældre borgere.

Komponent er inviteret til dagens udvalgsmøde for at præsentere deres projektforslag og tilbud på ovenstående analyse.

Lovgrundlag

EU-Kommissionens forordning nr. 2021/1952/EU af 10. november 2021 om tærskelværdierne for udbudsdirektivet.

Økonomiske konsekvenser

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

En stor del af data til analysen af visitationspraksis fremskaffes af Odsherred Kommune, og der vil, alt efter registreringspraksis og it-understøtning potentielt være en større opgave i kommunen med at indsamle valide data. Dertil skal afsættes tid til styregruppemøder samt 4-6 medarbejdere i en arbejdsgruppe, der bidrager med data i analysefasen.

Udtalelser og høring

Administrativ indstilling

Centerchefen for Omsorg og Sundhed indstiller til Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, at

- Godkende Komponent's tilbud på analyse af fremtidigt kapacitetsbehov på plejeboliger i Odsherred Kommune.

Beslutning

Chefkonsulent Pernille Holst samt konsulenterne fra Komponent deltog ikke under dette punkt.

Punktet udskydes til august med deltagelse af konsulenterne fra Komponent.

Punkt 76: Orientering om påtænkt tværgående, strategisk indsats vedr. tiltrækning, fastholdelse og rekruttering af elever, studerende og praktikanter samt tilhørende budgetkonsekvenser

81.38.04-A00-22-2

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget samt Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Orienterer om at administrationen har indleveret et budgetudvidelsesønske om at indlede en styrket strategisk indsats for at tiltrække flere elever, studerende og praktikanter samt for at fastholde og rekruttere elever, studerende og praktikanter som medarbejdere i Odsherred Kommune efter endt uddannelses-/praktikforløb.

Sagens opståen

På nationalt plan opleves på flere fagområder i dag rekrutteringsudfordringer, særligt på velfærdsområderne. Det er nødvendigt at nytænke og udvide indsatserne for at imødekomme disse udfordringer.

To af de strategiske fokuspunkter i Odsherred Kommunes Uddannelsespolitik er ”Vi bidrager til et godt uddannelses- og læringsmiljø” og ”Vi arbejder strategisk med rekruttering og fastholdelse af elever”.

Sagsfremstilling

Center for Organisation samt Center for Omsorg og Sundhed, Center for Børn, Unge og Familier samt Center for Social og Arbejdsmarked foreslår i et budgetønske - som tilgår budgetprocessen i år 2022 f.s.v.a. budgettet for 2023 og overslagsår - et tværgående samarbejde en samling af budgettet, samt at alle opgaver forbundet med uddannelses- og praktikforløb for alle elever, studerende og praktikanter placeres under HR Uddannelsesteamet i Center for Organisation.

I dag har Odsherred Kommunes elever, studerende og praktikanter inden for uddannelserne til social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent, kontorassistent med speciale inden for offentlig administration og inden for økonomi, it-support, eventkoordinator, teknisk designer, mediegrafiker, ernæringsassistent samt ernæringsbachelor, administrationsbachelor, socialrådgiver, sygeplejerske, pædagogisk assistent, pædagog og lærer.

HR Uddannelsesteamet har i dag ansvaret for uddannelses- og praktikforløbene for elever, studerende og praktikanter fra social- og sundhedsuddannelserne, det sociale område samt de erhvervsmæssige/administrative uddannelser, men ikke for uddannelserne på det pædagogiske område og uddannelsen til lærer. Det er sidstnævnte, som administrationen foreslår at ændre på.

Centrene foreslår endvidere, at alle studerende over 18 år på SOSU-uddannelserne fra Grundforløb 2 og på erhvervsuddannelserne tilbydes voksenelevløb, i første omgang i en forsøgsperiode fra 2023-25.

Forslaget understøtter dels Odsherred Kommunes uddannelsespolitik (se Byrådet 28. januar 2020) og dels Hovedudvalgets beslutning fra april 2022 om en styrket strategisk indsats i forhold til fastholdelse og rekruttering, som bl.a. indeholder et fokusområde om fastholdelse og rekruttering af elever, studerende og praktikanter ved en tværgående

indsats for at understøtte et ensartet og fokuseret arbejde for fastholdelse og trivsel hos elever, studerende og praktikanter med henblik på rekruttering efter afsluttet uddannelses- og praktikforløb.

På årlig basis er der i Odsherred Kommune i alt ca. 250 elever, studerende og praktikanter i uddannelses- og praktikforløb af forskellig varighed og inden for forskellige rammer og vilkår, også lønmæssigt.

Formålet med den organisatoriske og budgetmæssige placering af uddannelsesområdet til HR Uddannelsesteamet er et ønske om at:

1. Effektivisere det samlede uddannelsesområde med henblik på en mere koordineret og tværfaglig indsats over for de forskellige elevers, studerendes og praktikanter uddannelses- og praktikforløb
2. Samle de tilknyttede administrative opgaver i relation til elever, studerende og praktikanter - og praktikstederne og uddannelsesstederne
3. Kvalitetssikre udviklingen af uddannelserne og af det samlede uddannelsesområde
4. Tilbyde elever, studerende og praktikanter et fagligt og socialt netværk på tværs af de forskellige uddannelsesområder, hvor kommunen kan tilbyde kompetenceudvikling, kurser og andre både faglige og sociale aktiviteter, som skal bidrage med at styrke deres tilknytning til Odsherred Kommune som arbejdsplads
5. Give det enkelte praktiksted mulighed for at fokusere på den fag-faglige vejledning af den enkelte elev, studerende eller praktikant, hvorved det enkelte praktiksted oplever, at elever, studerende og praktikanter er en direkte styrkelse af personalegruppen, og at denne bliver inkluderet i arbejdsfællesskabet

Lovgrundlag

Gældende uddannelsesbekendtgørelser for de respektive uddannelser.

Gældende overenskomster, herunder FOA's overenskomst 2021 for social- og sundhedspersonale, KL samt [HK Kommunal overenskomst 2021](#).

Odsherred Kommunes uddannelsespolitik.

Økonomiske konsekvenser

Der søges i forslaget om en samlet budgetudvidelse (evt. delvist budgetomplacering) i 2023 på kr. 8,8 mio. kr. samt en årlig budgetudvidelse for årene derefter på kr. 10,7 mio. kr. til at understøtte den styrkede strategiske indsats, med følgende fordeling:

- Budgetudvidelse/budgetomplacering: Kr. 4,7 mio. årligt til lønbudget til pædagogstuderende til HR Uddannelsesteamet
- Budgetudvidelse: Kr. 0,7 mio. årligt til ansættelse af en tredje uddannelseskonsulent i HR Uddannelsesteamet
- Budgetudvidelse: Kr. 3,4 mio. (2023), kr. 5,3 mio. (2024-) til voksnelevløn til alle elever, studerende og praktikanter over 18 år på SOSU- og erhvervsuddannelsesområdet, som er berettiget til voksnelevløn, samt lønudgifter i 2026/2027 for elever som er startet i pilotprojektets løbetid, men først afslutter uddannelsen i 2026/27.

De præcise økonomiske konsekvenser vil fremgå af behandlingen af budgetforslagets forskellige dele i budgetprocessen.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

En samling af de budgetmæssige og administrative opgaver forbundet med uddannelsesindsatsen for alle elever, studerende og praktikanter i Odsherred Kommune vil styrke en tværgående, professionaliseret og koordineret indsats og vil samtidigt kvalitetssikre videreudvikling af uddannelsesområdet. Det styrker indsatsen om det gode uddannelses- og

praktikforløb, hvilket forventes at bidrage til rekruttering af elever, studerende og praktikanter som nye medarbejdere efter endt uddannelses- og praktikforløb.

Tilbud om voksenelevløn til alle elever over 18 år på SOSU-uddannelserne og på erhvervsuddannelserne forventes at tiltrække flere elever til Odsherred Kommune og at øge muligheden for at rekruttere færdiguddannede elever og på længere sigt minimere rekrutteringsudfordringerne, særligt på kommunens velfærdsområder.

Udtalelser og høring

Forslaget vil indgå i den almindelige budgethøring.

Administrativ indstilling

Centerchefen for Organisation indstiller til Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget og Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, at:

- tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

BILAG Strategisk indsats vedr. tiltrækning, fastholdelse og rekruttering af elever, studerende og praktikanter maj 2022

Punkt 77: Opgaveoverdragelse mellem region og kommuner

00.22.04-P22-22-6

Kompetence

Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Orientering om opgaveoverdragelse i sundhedsvæsenet i Region Sjælland.

Sagens opståen

Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget har anmodet om en oversigt over opgaveoverdragelse i sundhedsvæsenet i Region Sjælland.

Sagsfremstilling

Udviklingen på sundhedsområdet muliggør, at visse opgaver, der i dag varetages i en sektor, helt eller delvist kan varetages i en anden sektor. Dette sker under hensyn til patientens forløb og ud fra et økonomisk perspektiv dvs. ud fra ønsket om at varetage opgaver på det laveste effektive omkostningsniveau. I disse tilfælde flyttes opgaverne planlagt og aftalt, så parterne har tid til planlægning og opkvalificering af medarbejdere.

De 17 kommuner i Region Sjælland mødes i KKR Sjælland for at drøfte og fastsætte fælles linjer og koordinere kommunernes regionalpolitiske indsats.

Repræsentanter for kommunerne deltager samtidig i det regionale sundhedssamarbejde (SAM), hvor den overordnede styring og koordinering på administrativt niveau foregår. Når der forelægges forslag til en samarbejdsaftale skal denne godkendes i alle 17 kommuner og Regionsrådet.

I Region Sjælland forelægges der på nuværende tidspunkt tre godkendte aftaler;

- Aftale om faste læger tilknyttet plejecentre og botilbud med psykiske lidelser

Som følge af aftale mellem Praktiserende lægers Organisation, staten, Danske Regioner og KL er der truffet regional aftale om implementering af faste læger tilknyttet plejecentre i kommunerne.

Ordningen er implementeret primo 2022 i Odsherred Kommune. Finansieres via PLO overenskomst.

- Aftale mellem Region Sjælland og kommunerne om respiratorområdet

Samarbejdsaftalen har til formål at understøtte et godt og velfungerende samarbejde om fælles hjælperordninger for personer, der har behov for både respiratorbehandling og hjælp efter lov om social service. Ordningen er implementeret i Odsherred Kommune.

- Aftale om kommunal aflastning af sygehusene

Denne aftale vedrører corona situationen og tager afsæt i aftale om kommunal aflastning af sygehusene indgået mellem Regeringen, KL og Danske Regioner. Kommunerne i Region Sjælland stiller pladser og plejepersonale til rådighed til

indlæggelse af ikke-færdigbehandlede patienter. Aftalen er aldrig blevet aktiveret.

Foruden disse tre konkrete aftaler, er KKR og Region Sjælland i færd med at afprøve og udbrede en ordning med IV behandling (intravenøs væskebehandling) i kommunalt regi. En række kommuner i Region Sjælland vil i en tidsbegrænset periode afprøve et samarbejde om IV-behandling i borgerens hjem. Afprøvningen skal give erfaringer og viden om praktiske udfordringer, patientantal og økonomi for derved at danne viden og baggrund for en tværsektoriel samarbejdsaftale om intravenøs væskebehandling for Region Sjælland. Håbet er af denne ordning kan skabe grundlag for en ny finansieringsmodel i forhold til lignende samarbejdsaftaler. Odsherred Kommune er med i projektet og der afregnes direkte med regionen.

Foruden ovennævnte fælles tværsektorielle aftaler, er der truffet bilaterale aftaler mellem kommune og Region Sjælland.

Lovgrundlag

Økonomiske konsekvenser

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Udtalelser og høring

Administrativ indstilling

Centerchefen for Omsorg og Sundhed indstiller til Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, at:

- tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Udvalget beder administrationen om en uddybning af aftalen omkring respiratorbehandling.

Punkt 78: Genoptaget - Godkendelse af Tilsynsstrategi 2022 for ydelser efter Servicelovens §83 og §83a

27.12.00-K08-22-1

Kompetence

Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Udvalget beslutter, at sende tilsynsstrategien i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Sagens opståen

Odsherred Kommune har ifølge Servicelovens §151 pligt til at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver efter Servicelovens §83 og 83a om personlig og praktisk hjælp samt §86 om træning, løses i overensstemmelse med de afgørelser, der er truffet i forhold til borgerne efter disse bestemmelser.

Ud over det, har kommunen endvidere Ifølge Servicelovens §151c, pligt til at have en tilsynspolitik for tilbud efter §83, om personlig og praktisk hjælp, som er omfattet af reglerne om frit leverandørvalg. Denne politik skal indeholde kommunens procedurer for udførelse af tilsyn og for opfølgning på tilsynet, og kommunen skal årligt følge op på politikken. I Odsherred Kommune kalder vi det en strategi – ikke en politik, men indholdet er tilsvarende og lever op til de krav, der er til politikken.

Tilsynsstrategien blev sidst godkendt marts 2021.

Sagsfremstilling

Byrådet skal aktivt, opsøgende og systematisk føre tilsyn med, at borgerne får den hjælp de har krav på, og at hjælpen har den kvalitet – både fagligt og økonomisk –man har besluttet, der skal være i kommunen. I de tilfælde, hvor opgaverne udføres af private, påhviler det ligeledes Byrådet at føre tilsyn med den, der udfører opgaven.

Tilsynspligten indebærer, at Byrådet har pligt til at reagere, hvis medlemmerne får informationer om, at der er, eller kan være, grundlag for kritik. Byrådet skal derudover føre et personrettet tilsyn med den hjælp, som der er truffet afgørelse om i forhold til den enkelte borger. Udgangspunktet for det personrettede tilsyn er den enkelte borgers situation.

Vedhæftede tilsynsstrategi beskriver principperne for tilsynet, herunder hvordan tilsynet udføres, og hvem der udfører det.

Tilsyn udføres i forskellige grader, lige fra den almindelige re-visitiation af borgerne i samarbejde mellem udfører og myndighed, til det ledelsesmæssige tilsyn af udgifter (bilagskontrol) og ledelsesmæssig stikprøvekontrol af tilfældigt udvalgte borgersager, til de årlige uanmeldte besøg hos leverandørerne, der resulterer i en tilsynsrapport.

Der er således både tilsyn udført af visitator i det daglige arbejde, ledelsesmæssigt tilsyn hver måned, samt årlige tilsyn fra eksterne tilsynskonsulenter. Dette er i tråd med, hvorledes andre kommuner også har tilrettelagt deres tilsynsstrategi.

Lovgrundlag

Lov om Social Service §151 og §151c.

Økonomiske konsekvenser

Visitationen har indgået aftale med tilsynskonsulent, der skal varetage de uanmeldte årlige besøg hos hjemmeplejen og private leverandører. Omkostningerne varetages inden for visitationens budget.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Udtalelser og høring

Tilsynsstrategien sendes i høring i Ældrerådet og Handicaprådet.

Administrativ indstilling

Centerchef for Omsorg og Sundhed indstiller til Social-, Ældre og Forebyggelsesudvalget, at:

- Udvalget beslutter, at sende tilsynsstrategien i høring i Ældrerådet og Handicaprådet med henblik på endelig godkendelse på udvalgs mødet d. 8. juni 2022.

Beslutning fra Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, 6. april 2022, pkt. 47:

Godkendt.

Sagen genoptaget i Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget d. 8. juni 2022

Kompetence

Byrådet via Social-, Ældre-, og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Godkendelse af Tilsynsstrategi 2022 for Odsherred Kommune.

Sagsfremstilling

Sagen genoptages med henblik på drøftelse af indkomne høringssvar fra Ældrerådet og Handicaprådet vedrørende tilsynsstrategi for Odsherred Kommune.

Udtalelser og høring

Der er modtaget høringssvar fra Ældrerådet og Handicaprådet. Høringssvarene er vedhæftet som bilag.

Ældrerådet

Ældrerådet foreslår, at samtlige tilsyn er uanmeldte. Administrationen bemærker til dette, at i forhold til de årlige tilsyn af den eksterne konsulent, er samtlige af dem uanmeldt.

Handicaprådet

Handicaprådet pointerer, at det er vigtigt, at borgeren er orienteret om, hvad der er aftalt med leverandør. Administrationen bemærker, at når borgerne visiteres hjælp, modtager de en afgørelse. Heri står, hvad borger er visiteret af hjælp, hvilket stemmer overens med den aftale, der indgås med leverandøren om hjælpen.

Handicaprådet ønsker endvidere, at der rettes særlig opmærksomhed på servicelovens §83a (rehabiliteringsforløb), hvor der ønskes en særskilt evaluering af forløbene. Administrationen vurderer, at dette ligger uden for formålet med det lovpligtige tilsyn efter servicelovens §151. En mere detaljeret gennemgang af forløbene og de opnåede resultater, vil være en separat revision af området. Det er på Social-, Ældre- og Psykiatri udvalgs møde d. 12. januar 2022 besluttet at udskyde en beslutning vedrørende evaluering af rehabiliteringsområdet til ultimo 2022. Her vil administrationen fremlægge et forslag til evaluering af området.

I det almindelige tilsyn på hjemmeplejeområdet indgår allerede evaluering af rehabiliteringsforløbene på lige fod med de øvrige ydelser.

Sammenfattende

Høringssvarene har ikke givet anledning til at revidere strategien.

Administrativ indstilling

Centerchefen for Omsorg og Sundhed indstiller til Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, at:

- Udvalget indstiller Odsherred Kommunes tilsynsstrategi 2022 til godkendelse i Byrådet.

Beslutning

Indstillet.

Bilag

Tilsynsstrategi for 2022

Tilsynsstrategi. Høringssvar fra Handicaprådet.docx

Tilsynsstrategi Ældrerådets høringssvar

Punkt 79: Styrket indsats for pårørende I Odsherred Kommune

29.30.00-A08-20-1

Kompetence

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget og Social-, Ældre og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget gennemgår og diskuterer indsats for pårørende i Odsherred Kommune og beslutter den proces, som fremadrettet skal bidrage til at styrke indsatsen for pårørende.

Drøftelse og beslutning foretages på baggrund af:

1. Afdækning af pårørendeindsats i patient- og handicaporganisationer, efterår 2020.
2. Afholdelse af temadrøftelse ”pårørende i Centrum” den 27. oktober 2021.
3. Afdækning af indsatser for pårørende i Center for Omsorg og Sundhed, og Center for Social og Arbejdsmarked, Odsherred Kommune, forår 2022.
4. Anbefalinger og erfaringer til styrket indsats for pårørende.

Sagens opståen

Social og Forebyggelsesudvalget besluttede den 5. februar 2020, at administrationen skulle udarbejde et oplæg om arbejdet og erfaringerne med pårørendeindsatsen ([pkt. 143](#)).

På mødet i Social- og Forebyggelsesudvalget den 2. december 2020 ([pkt. 142](#)) blev det besluttet, at der skulle afholdes en temadrøftelse om pårørende. Beslutningen blev truffet, i forbindelse med at udvalget blev præsenteret for kortlægningen og oversigten over pårørendeindsatsen i patientforeninger og handicaporganisationer – dette med særligt fokus på pårørendegrupper jf. beslutningen fra den 5. februar 2022. Afdækning af pårørendeindsats/pårørendegrupper er vedhæftet i bilag 1. Afholdelse af temadrøftelse samt deltagerliste er vedhæftet i bilag 2 og 3.

Administrationen (Sundhedsafdelingen) foretog i april 2022 en afdækning af kommunale indsatser målrettet pårørende i Center for Omsorg og Sundhed, og i Center for Social og Arbejdsmarked. Afdækning af indsatser for pårørende er vedhæftet i bilag 4.

I bilag 5. fremgår anbefalinger og erfaringer til styrket indsats for pårørende.

Kort fortalt: Findes der ikke én definition på, hvem de pårørende er. I følge Sundhedsstyrelsen kan de pårørende være nære slægtninge, men det kan også være en god ven eller nabo. Det afgørende er den faktiske tilknytning (Sundhedsstyrelsen 2002). Det er således borgeren/patienten der afgør, hvem de pårørende er. Det skal understreges, at det at være pårørende ikke er aldersrelateret – det kan være forskelligt, hvem man er pårørende til: Ung, voksen, ældre, ægtefælle, barn, søskende, barnebarn mv.

Dette er den aftalte opfølgning på ovenstående, samt beslutning om den videre proces, som bygger på det tidligere Social og Forebyggelsesudvalgs ønske om at styrke indsatsen for pårørende i Odsherred Kommune.

Sagsfremstilling

Ad. 1. Afdækning af pårørendeindsats i patient- og handicaporganisationer, efterår 2020.

Kortlægningen og oversigten over pårørendeindsatsen viste, at der er mange forskellige målgrupper af pårørende i alle aldre, og at patientforeningerne og handicaporganisationerne vejleder og understøtter pårørende på forskellig vis.

Ligeledes er der stor forskel i opbygningen og faciliteringen af pårørendegrupper. Der er blandt andet diagnosespecifikke grupper, og grupper der går på tværs af diagnoser. Der er grupper der er lukkede, og grupper der er åbne. Der er grupper med eller uden tidsbegrænsning. Der er grupper der fungerer med dagsordner, og grupper uden. Der er grupper for børn, og grupper for voksne.

Det konkluderes, at pårørendegrupper ikke udgør en fast og ensartet 'størrelse', men er karakteriseret ved forskellighed i forhold til form, indhold og effekt. Det konkluderes endvidere, at pårørendegruppernes funktion ser ud til at være 'skræddersyet' i forhold til den enkelte forening/organisation, de udspringer fra, og er ofte er drevet af ildsjæle (civilsamfundet).

Formålet med den efterfølgende temadrøftelse var at få igangsat en bred drøftelse af, hvordan patientforeninger, handicaporganisationer, Ældrerådet og Odsherred Kommune i samspil bedst muligt kunne understøtte de pårørende. Temadrøftelsen skulle endvidere danne afsæt for det fremadrettede arbejde på området.

Ad. 2. Afholdelse af temadrøftelse den 27. oktober 2021.

Med henblik på at styrke arbejdet vedrørende pårørende inviterede Social- og Forebyggelsesudvalget den 27. oktober 2021 patientforeninger, handicaporganisationer og Ældrerådet til en temadrøftelse med overskriften "Pårørende i centrum". Temadrøftelsen havde fokus på at synliggøre pårørendes problemer og behov, at belyse foreningernes og organisationers erfaringer med henblik på at understøtte pårørende, samt at formulere forslag til hvad der fremadrettet kunne gøres for at styrke indsatsen pårørendområdet. Deltagerlisten fremgår af bilag 2.

En række udfordringer, problemer og behov blev italesat ved temadrøftelsen, og der fremkom en række eksempler på praktiske, følelsesmæssige og sociale belastninger, som pårørende kan opleve. Mange pårørende er under stort pres, fordi de både skal være dem der har overskud, og har styr på – ikke blot i forhold til deres eget liv men også i forhold til den, der er syg. Konsekvensen af sådan et pres er, at mange pårørende er i risiko for selv at blive syge. Undersøgelser viser da også, at næsten hver anden pårørende føler sig deprimeret, og hver tredje føler sig stresset, og oplever at arbejdslivet er påvirket negativt (Komiteen for Sundhedsoplysning 2021). De mange udfordringer blev fulgt op af en række konstruktive forslag, idéer og konkrete tiltag, der alle sigtede på at understøtte de pårørende - herunder:

1. Udarbejdelse af en pårørendepolitik.
2. Etablering af en pårørendevejlederfunktion.
3. Øget mulighed for aflastning og/eller afløsning i hjemmet.
4. Styrket netværk for pårørende.
5. Tilbud til forskellige grupper af pårørende og øget synliggørelse af tilbud.
6. Bisidderfunktion på tværs af foreninger og organisationer.
7. Fælles fundraising til aktiviteter.
8. Rekruttering af frivillige.
9. Faste og årlige dialogmøder mellem de politiske udvalg og foreninger og organisationer.
10. Nedsættelse af arbejdsgruppe (styregruppe), som skal understøtte det videre arbejde med at styrke indsatsen for pårørende.

Ad 3. Afdækning af indsatser for pårørende i Center for Omsorg og Sundhed, og Center for Social og Arbejdsmarked, Odsherred Kommune, forår 2022.

I foråret 2022 blev der gennemført en spørgeskemaundersøgelse med det formål at afdække kommunens pårørendeindsats. Center for Omsorg og Sundhed og i Center for Social og Arbejdsmarked deltog i undersøgelsen, hvis resultater skal medvirke til sætte retning for kommunens videre arbejde i området. Undersøgelsen medtog ikke pårørendeindsatser i forbindelse med børn og unge.

Afdækningen viste, at i demens-, rusmiddel- og hjerneskadeområdet er understøttelse af pårørende kendetegnet ved en alsidig vifte af indsatser, tilbud og aktiviteter. Der vejledes, rådgives og ydes støtte, og der arbejdes struktureret og systematisk med pårørendesamarbejdet.

Situationen er en anden i forhold til indsatser, der ikke er 'gearet' til specifikke målgrupper. I disse områder synes arbejdet med pårørendes udfordringer og behov at være mere ad hoc orienteret og mindre systematisk.

Ad 4. Anbefalinger og erfaringer til styrket indsats for pårørende.

Det anbefales at kommunerne etablerer pårørendevejlederfunktion og udarbejder pårørendepolitik med henblik sikre systematik og løbende fokus på pårørendeindsats.

Lovgrundlag

Det er kommunens ansvar at skabe sunde rammer for borgerne og at etablere forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne (Sundhedsloven § 119). Dermed er kommunen forpligtet til at etablere rammer og tilbud, som understøtter pårørendes trivsel og sundhed.

Med finanslovsaftalen for 2018 blev det besluttet, at kommunerne skulle beskrive indsatsen i forhold til pårørende i deres værdighedspolitikker (Ældre Sagen 2020).

Økonomiske konsekvenser

Pårørende er blevet kaldt 'velfærdssamfundets usynlige hær' – de løfter en stor samfundsmæssig opgave. Der er dog behov for, at pårørende får den nødvendige støtte, anerkendelse og hjælp, for at undgå at de selv bliver syge og nedslidte. Hvis pårørende når at blive udbrændte, så kan det betyde, at de ikke bare får dårligere livskvalitet og eventuelt vælger at gå ned i tid eller melder sig syge, men det kan også medføre, at de selv får behov for sundhedsydelser. Det er således ikke blot livskvalitetsmæssige men også økonomiske incitament til at have fokus på pårørende og styrke deres vilkår – herunder igangsætte en mere systematisk udvikling af pårørendeindsatsen.

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

En styrket indsats på pårørendeområdet vil blandt andet kunne medvirke til at forebygge, at en syg ikke bliver til to eller flere syge.

De pårørende er utrolig værdifulde i de sårbare situationer, hvor en nærtstående bliver syg, og ikke kan klare sig selv. Samtidig er det velkendt, at pårørende ofte slider sig selv for hårdt på det praktiske, mentale og sociale plan i arbejdet med at passe og pleje den syge, og som følge af disse belastninger har en forhøjet risiko for selv at blive syge.

Det er derfor vigtigt, at der sættes fokus på de pårørendes situation, og på hvordan kommunen bedst muligt kan understøtte de pårørende. Samtidig forventes det, at et sådan øget fokus muliggør at pårørende kan beholde deres nærtstående længere i eget hjem.

Udtalelser og høring

Administrativ indstilling

Centerchefen for Omsorg og Sundhed indstiller til Social-, Ældre- og Psykiatriudvalgt, at:

- Udvalget drøfter indsatser for pårørende i Odsherred Kommune og beslutter de næste skridt for at styrke indsatsen for pårørende.

Beslutning

Drøftelserne udsættes indtil de budgetmæssige konsekvenser af besparelserne er kendt. Punktet tages herefter op igen.

Bilag

Bilag 1 Afdækning af pårørendeindsats i patient- og handicaporganisationer, efterår 2020

Bilag 2 Afholdelse af temadrøftelse den 27 oktober 2021

Bilag 3 Temadrøftelse vedr.pårørende - 271021 - Deltagerliste

Bilag 4 Afdækning af indsatser for pårørende i COS og CSA forår 2022

Bilag 5 Anbefalinger og erfaringer til styrket indsats for pårørende fra andre kommuner

Punkt 80: Meddelelser til og fra formanden

00.22.00-P35-21-50854

Sagsfremstilling

Meddelelser til/fra formanden.

Beslutning

Intet til referat.

Punkt 81: Meddelelser fra administrationen

00.22.00-P35-21-50854

Sagsfremstilling

Administrationen orienterer udvalget om aktuelle sager.

Administrativ indstilling

Hvad skal politikerne tage stilling til? Vigtigt, at det fremgår tydeligt. Centerchefen for (centrets navn) indstiller til (udvalgets navn). Der skal være overensstemmelse mellem administrativ indstilling og kompetence.

Beslutning

Intet til referat.

Punkt 82: Nyt fra medlemmernes deltagelse i råd, nævn og bestyrelser

00.22.00-P35-21-50854

Sagsfremstilling

Rådet for Socialt Udsatte: Lis Ingemann, Maria Liv Holck og Annette Schjermer Voss Møller.

Handicaprådet: Maria Liv Holck, Kim Buurskov og Lis Ingemann

Administrativ indstilling

Hvad skal politikerne tage stilling til? Vigtigt, at det fremgår tydeligt. Centerchefen for (centrets navn) indstiller til (udvalgets navn). Der skal være overensstemmelse mellem administrativ indstilling og kompetence.

Beslutning

Annette orienterede om landsmødet for socialt udsatte.

Punkt 83: Årshjul

00.22.00-P35-21-50854

Kompetence

Social- Ældre- og Psykiatriudvalget.

Beslutningstema

Orientering til efterretning.

Sagens opståen

Sagsfremstilling

Via årshjulet får udvalget løbende et overblik om, hvilke sager der er på de kommende udvalgmøder. Årshjulet vil være på dagsordenen som fast punkt og opdateres løbende mellem udvalgmøderne med sager samt udvalgsaktiviteter.

Lovgrundlag

Økonomiske konsekvenser

Administrative, miljømæssige og sundhedsmæssige konsekvenser

Udtalelser og høring

Administrativ indstilling

Centercheferne indstiller til Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget, at:

- tage orienteringen til efterretning.

Beslutning

Udvalget bad administrationen arrangere rundture på enheder, der hører under fagudvalgets område. Administrationen forelægger udvalget programmer for to rundture på kommende møde.

Bilag

Rulledagsorden juni 2022

Punkt 84: Underskriftsside

00.22.00-P35-21-50854

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Beslutning

Godkendt.